

12.87x26.72	1	עמוד 65	לאשה	22/04/2014	42118759-7
11091010 בית חולי - 20160					

בריאות ואושר

5 שאלות על נירופתיה עם ד"ר רון דבי

1. מהי נירופתיה?

"מחלה הפוגעת במערכת העצבים ההיקפית. כשעצבים אלו נפגעים הם מייצרים פעילות חשמלית המועברת למוח כתחושות לא תקינות: הירדמות, זרמים, נימול, דקירות, צריבה וכאבים ברגליים, בירידים ובשרירים. החולה חש כאילו העור בגופו מתוח או כאילו הוא דורך על סיכות ואבנים בזמן הליכה. ליטוף, מגע של בד או סדין נחווים כגירויים כואבים. "כשהעצבים המוטוריים שאחראים לתנועה נפגעים – מתפתחים חולשה ודלדול של שרירים המרוחקים ממרכז הגוף (קצות הגפיים, שוקיים) ומופיע קושי בפעולות הידיים, לשם כתיבה, למשל".

2. מהם הגורמים למחלה?

"כשהמחלה מופיעה בגיל צעיר הסיבה לזה היא פגם תורשתי. סיבות אחרות: מחלות שבהן תוקפת מערכת החיסון את העצבים (מחלות פרקים, לופוס), מחסור בוויטמינים כמו B12 או ויטמינים אחרים מקבוצת B; אלכוהוליזם ואפילו סיבוך שעלול להיגרם מנטילת תרופות".

3. מהי שכיחות המחלה?

"נירופתיה מופיעה בקרב נשים וגברים בכל גיל. שכיחותה עולה עם הגיל בגלל השינויים בעצבים ובעקבות מחלות הפוגעות בעצבים. מעל גיל 60 מגיעה השכיחות לחמישה עד שמונה אחוז. כמחצית מחולי הסוכרת סובלים מנירופתיה, כחמישית מהם ברמה מטרידה".

4. מהם הטיפולים המקובלים?

"הטיפולים מגוונים וניתנים בהתאם לגורמי המחלה. כשהמחלה נובעת מסוכרת – מטפלים בסוכרת. כשהיא נובעת מתגובת מערכת החיסון, מדכאים את מערכת החיסון. חסר תזונתי (בפרט ויטמין B12) יטופל במתן המרכיב החסר. כשיש פגיעה בעצבים התחושתיים מטפלים במשחת זוסטריקס על בסיס פלפל חריף או בתרופות נוגדות אפילפסיה המעלות את רמת הסרוטונין במוח, מדכאות את מעבר הגירויים בעצבים ומפחיתות את הכאב. "בנוסף, תזונה מאוזנת עשויה להקל את הנירופתיה וכן נטילת תוספי מזון כמגנזיום או חומצה ליפואית. להקלת הכאב יש לקרר את המקום במים צוננים".

5. מהם החידושים בתחום?

"באחרונה גדל מספר התרופות והתכשירים המקלים את הכאבים הנירופתיים: קנאביס רפואי הוכח כיעיל מאוד. במקרים קשים מושתל קוצב נגד כאבים בעמוד השדרה או בעצבים ההיקפיים. הניתוח מבוצע במרפאת כאב בהרדמה מקומית. "בשנים האחרונות התגלו הגנים הגורמים לחלק גדול מסוגי הנירופתיה, מה שמאפשר ייעוץ גנטי – אף כי למחלה הנגרמת מסיבה גנטית אין עדיין ריפוי, איתור הגן הוסך טיפולים מיוחדים, שהיו ניתנים במקרים בהם האבחנה אינה ברורה".

צפורה רומן

ד"ר רון דבי, סגן מנהל המחלקה הנורולוגית ומנהל היחידה למחלות שריר ועצב במרכז הרפואי וולפסון, ונורולוג בכיר בהרצליה מדיקל סנטר